

o otvorenie DCA účtu. NBS začala s testovaním pripojenia do T2S.

V NBS pokračovali stretnutia národnej skupiny poskytovateľov, používateľov a regulátorov služieb vyrovnanie cenných papierov NUG-SK²¹. Členovia NUG-SK sa okrem fyzických stretnutí podieľali i na odpovediach na ďalšie konzultácie,

ktorými Eurosystem získava vyjadrenia národných trhov na riešenie otázky T2S a tiež informácie o národných praktikách v oblasti post-tradingu s cieľom maximálnej harmonizácie v T2S. Zástupcovia trhu pokračujú v implementácii harmonizačných štandardov do národných praktik, s cieľom dosiahnuť harmonizované vyrovnanie v T2S.²²

5 ŠTATISTIKA

Národná banka Slovenska metodicky usmerňuje, zbiera, zostavuje a zverejňuje širokú škálu štatistík, ktoré slúžia na zabezpečenie výkonu jednotnej menovej politiky eurozóny, stability finančného systému Slovenskej republiky, ďalších činností Európskeho systému centrálnych bánk (ESCB), Európskeho výboru pre systémové riziká (ESRB), Eurostatu, BIS a iných medzinárodných inštitúcií. Údajová základňa je tvorená údajmi finančných aj nefinančných subjektov. Tieto štatistiky využívajú okrem interných používateľov NBS aj účastníci finančných trhov, subjekty verejnej správy, médiá a v neposlednom rade aj široká verejnosť.

5.1 MENOVÁ A FINANČNÁ ŠTATISTIKA

Významnou činnosťou v rámci finančného sektora za oblasť menovej a finančnej štatistiky bolo implementovanie nových požiadaviek Európskeho systému národných účtov (ESA 2010) a nariadení ECB za bilančnú a úrokovú štatistiku peňažných finančných inštitúcií, štatistiku investičných fondov, štatistiku ostatných finančných sprostredkovateľov (lízingové spoločnosti, faktoringové spoločnosti a spoločnosti splátkového financovania) a za štatistiku platobných systémov do právneho rámca NBS vo forme opatrení. V roku 2014 sa NBS podieľala na projektoch ECB, ako je spoločná databáza podrobných údajov o úveroch, ktorá bude zdieľaná medzi členmi Eurosystemu, štatistika peňažného trhu, systém RIAD. Operatívne činnosti vyplynuli tiež zo zabezpečenia účasti úverových inštitúcií v rámci nového nástroja menovej politiky, cielených dlhodobějších refinančných operácií ECB.

Údajová základňa na úrovni agregovaných výstupov, ako aj individuálnych údajov, sa počas roka flexibilne prispôbovala požiadavkám užívateľov z oblasti výkonu menovej politiky, finančnej stability, bankových operácií a platobných systémov. Rok 2014 bol aj rokom prípravy na poskytovanie štatistických údajov pre výkon novej funkcie ECB v oblasti jednotného dohľadu.

V oblasti štatistiky cenných papierov sa činnosti sústredili na zvyšovanie kvality údajov v databázach cenných papierov ECB. Centralizovaná databáza cenných papierov (CSDB) prešla v roku 2014 tromi významnými aktualizáciami, ktoré v sebe okrem technických vylepšení zahŕňovali napríklad pridanie nových atribútov cenných papierov týkajúcich sa novej klasifikácie finančných nástrojov a inštitucionálnych nástrojov podľa ESA 2010. V priebehu roka bola spustená druhá fáza databázy cenných papierov v držbe za jednotlivé ekonomické sektory (SHSS-DB) a začala príprava modulov za držbu cenných papierov národných centrálnych bánk (SHSE) a za držbu cenných papierov veľkých bankových skupín (SHSG).

O rastúcej kvalite uvedených databáz svedčí aj zvýšený počet žiadostí o prístup k ich údajom od užívateľov z oblastí ako menová politika, bankové obchody a tiež z orgánov dohľadu nad finančným trhom.

5.2 ŠTATISTIKA ŠTVRŤROČNÝCH FINANČNÝCH ÚČTOV

Hlavným účelom zostavovania štvrťročných finančných účtov (ŠFÚ) je zaznamenávanie

21 Agenda stretnutí i riešené otázky sú k dispozícii na stránke NBS: <http://www.nbs.sk/sk/platobne-systemy/target2-securities/nug-sk>

22 Eurosystem pokračuje v publikovaní T2S OnLine, kde je možné získať aktuálne informácie o T2S v anglickom jazyku <http://www.ecb.europa.eu/paym/t2s/about/t2sonline/html/index.en.html>

všetkých finančných tokov v ekonomike, t. j. v akom objeme a forme nefinančné korporácie, finančné inštitúcie, verejná správa a domácnosti poskytujú alebo si nárokujú finančné prostriedky. Popri finančných transakciách poskytujú finančné účty aj informáciu o stave majetku a dlhu jednotlivých sektorov. ŠFÚ predstavujú jeden z dôležitých podporných analytických nástrojov na účely sledovania transmisného mechanizmu menovej politiky a analýzy finančnej stability.

Národná banka Slovenska pri zostavovaní ŠFÚ spolupracuje so Štatistickým úradom SR (ktorý je zodpovedný za údaje sektora verejnej správy a taktiež za ročné finančné účty za celú ekonomiku) a s Ministerstvom financií SR.

V roku 2014 vrcholili práce na implementácii revidovaného systému národných účtov ESA 2010 do štatistiky finančných účtov, pričom hlavný dôraz bol kladený na zvyšovanie kvality údajov nielen pri vykazovaní stavov a transakcií, ale aj údajov o posúdeniach a ostatných zmenách. Nová metodika ESA 2010 predstavuje podrobnejšiu klasifikáciu jednotlivých ekonomických sektorov, ako aj jednoznačnejšiu špecifikáciu konkrétnych finančných nástrojov. Údaje v požadovanej novej štruktúre boli do ECB po prvýkrát odoslané v septembri 2014, vrátane preklasifikovaných spätných údajov za obdobie od roku 2012 po súčasnosť. Zároveň v súlade s požiadavkou ECB na skoršie zverejňovanie údajov bolo v roku 2014 zrealizované skrátenie termínu zasielania údajov z T+110 dní na T+100 dní.

Počas prvého polroka 2014 sa realizovali práce na novom informačnom systéme pre zber, spracovávanie a uchovávanie údajov pre potreby štatistiky a dohľadu nad finančným trhom – „Štatistický zberový portál“. V druhom polroku sa vykonalo testovanie systému, na ktorom sa zúčastnili aj niektoré vykazujúce subjekty. Paralelne s týmito činnosťami prebiehali aj pravidelné stretnutia na tvorbe nového dátového modelu pre „Štatistický zberový portál“, ktorý umožní kvalitnejšie spracovanie, analýzu a publikovanie zbieraných údajov na základe jednoznačného ekonomického popisu.

5.3 ŠTATISTIKA POISŤOVNÍ, KAPITÁLOVÉHO TRHU A DÔCHODKOVÉHO SPORENIA

Údaje od subjektov poisťovného trhu, kapitálového trhu a trhu dôchodkového sporenia slúžili na výkon dohľadu, ako aj na štatistické účely pre národné i nadnárodné inštitúcie, pričom sa zabezpečila ich kvalita z hľadiska včasnosti, presnosti a vzájomnej porovnateľnosti. Ku koncu roka NBS evidovala 217 vykazujúcich subjektov – 39 subjektov poisťovného trhu, 133 subjektov kapitálového trhu a 45 subjektov trhu dôchodkového sporenia.

Oblasť štatistiky poisťovní bola aj v roku 2014 ovplyvnená prípravou zavedenia smernice Solventnosť II, ktorej úlohou je harmonizácia podmienok zverejňovania informácií, ich transparentnosť a konzistencia v rámci Európskej únie s termínom zavedenia v roku 2016. Došlo k zavŕšeniu procesu príprav nariadenia ECB k požiadavkám na štatistické vykazovanie pre poisťovacie korporácie. Nariadenie ECB bolo schválené v novembri pod č. 1374/2014 s účinnosťou od januára 2015. S cieľom minimalizovať budúcu záťaž poisťovacích korporácií spojenú s vykazovaním pre účely dohľadu a účely štatistiky, analyzoval sa rozsah prekrytia požiadaviek smernice Solventnosť II s požiadavkami uvedeného nariadenia ECB. Požiadavky ECB nad rámec smernice boli identifikované ako tzv. „add-ons“ požiadavky a NBS začala proces ich implementácie v podmienkach slovenského poisťovného trhu.

Intenzívna spolupráca NBS, poisťovní a (doplnkových) dôchodkových fondov bola v priebehu celého roka zameraná na zvyšovanie kvality štatistických údajov predkladaných v zmysle opatrenia NBS č. 10/2013, ktoré nadobudlo účinnosť 1. januára 2014. Opatrenie prinieslo zmenu v klasifikácii sektorov a finančných nástrojov vyplývajúcu zo zavedenia ESA 2010 a okrem zmeny štruktúry zvýšilo aj nároky na rozsah údajov.

NBS už v roku 2014, v súvislosti s očakávaným začatím vyplácania dôchodkov z II. piliera dôchodkového sporenia od roku 2015, kde sa priamymi

účastníkmi stanú aj životné poisťovne, vydala opatrenie č. 21/2014 a rozšírila požiadavky na predkladanie výkazov pre poisťovne a pobočky zahraničných poisťovní.

V oblasti kapitálového trhu bol zákonom č. 213/2014 novelizovaný zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách, a to predovšetkým zavedením niektorých ustanovení nariadenia CRR a smernice CRD IV a zákon č. 203/2011 Z. z. o kolektívnom investovaní s cieľom zlepšiť kvalitu investícií v oblasti alternatívnych investičných fondov a v oblasti štandardných podielových fondov. Novela zabezpečila, aby sa pri posudzovaní rizík predchádzalo výhradnému alebo mechanickému spoliehaniu sa na úverové ratingy alebo ich užívanie ako jediného parametra.

5.4 ŠTATISTIKA NEBANKOVÝCH SUBJEKTOV

Štatistika nebankových subjektov zabezpečuje a zodpovedá za zber a spracovanie štatistického výkazníctva od právnických osôb, s výnimkou bánk a pobočiek zahraničných bánk, vychádzajúc z potrieb zostavovania platobnej bilancie, medzinárodnej investičnej pozície, štatistiky priamych zahraničných investícií a z potrieb ŠÚ SR.

Povinnosť predkladať hlásenia je upravená v ustanoveniach § 8 zákona NR SR č. 202/1995 Z. z. Devízový zákon a zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, v znení zákona č. 602/2003 Z. z.

Štruktúra, rozsah, obsah, členenie, termíny, forma, spôsob, postup a miesto predkladania je ustanovená opatrením Národnej banky Slovenska č. 452/2013 Z. z. z 10. decembra 2013, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska č. 467/2010 Z. z. o predkladaní hlásení podľa Devízového zákona v znení opatrenia č. 332/2012 Z. z. Zber hlásení sa realizuje s mesačnou, štvrťročnou a ročnou periodicitou. Novela opatrenia bola nutná z dôvodu zberu údajov o dovoze a vývoze služieb, aby pohľadávky a záväzky za služby boli súčasťou jednotlivých hlásení o zahraničných aktívach a pasívach. Ná-

vrh opatrenia okrem tejto požiadavky zároveň aktualizoval v jednotlivých hláseniach o zahraničných aktívach a pasívach zoznamy členských štátov eurozóny, vzhľadom na pristúpenie Lotyšska do eurozóny.

Rok 2014 bol pre činnosti zabezpečované v rámci štatistiky nebankových subjektov rokom pokračovania harmonizácie štatistiky v súlade s odporúčaniami medzinárodných inštitúcií, predovšetkým ECB, ktoré sa týkajú metodiky zostavovania platobnej bilancie, medzinárodnej investičnej pozície a štatistiky priamych zahraničných investícií.

V roku 2014 pokračoval zber a spracovanie štvrťročného hlásenia. V štvrťročnom hlásení SLUZ(NBS)1-04 vykazujúca jednotka vypĺňa údaje za prijaté služby zo zahraničia a poskytnuté služby do zahraničia. V štvrťročnom hlásení SLUZ(NBS)1-04 sa uvádzajú hodnoty za sledovaný kalendárny štvrťrok, neuvádzajú sa kumulované hodnoty od začiatku roka.

5.5 ŠTATISTIKA PLATOBNEJ BILANCIE

Štatistika platobnej bilancie poskytuje údaje o stavoch a všetkých ekonomických transakciách Slovenskej republiky so zahraničím, pričom pokrýva oblasť platobnej bilancie, medzinárodnej investičnej pozície, devízových rezerv, hrubého zahraničného dlhu a priamych zahraničných investícií.

V roku 2014 boli v rámci štatistiky platobnej bilancie implementované požiadavky šiesteho vydania Manuálu Medzinárodného menového fondu k platobnej bilancii a investičnej pozícii voči zahraničiu (BPM6). Manuál bol revidovaný zároveň so zavedením systému národných účtov 2008 (2008 SNA) a Európskeho systému národných účtov 2010 (ESA 2010), aby bol zaistený súlad medzi externou a domácou makroekonomickou štatistikou. Zároveň s implementáciou BPM6, boli pri vykazovaní údajov voči ECB a Eurostatu zohľadnené a splnené aj ich špecifické požiadavky v tejto oblasti. Počas roka 2014 boli implementované aj požiadavky OECD v oblasti štatistiky priamych zahraničných investícií. Po prvýkrát boli údaje podľa BPM6 zverejnené v decembri 2014 vrátane spätných časových radov.